

Ett läsår i fjärran östern

Beläget utanför Kinas östkust, inte långt från Hong Kong, simmar den ö som av portugiserna kom att kallas *Ilha Formosa* (den vackra ön) när de landsteg Taiwan i början 1500-talet; och nog är det vackert. När man lämnar städerna med dess trånga och smutsiga gränder och ger sig ut till kusten eller upp i de väldiga bergen möts man av en slående naturupplevelse med ren luft och lodräta klippväggarna som stupar rakt ned i turkosa floder. Här är det ensamt, öde och vidsträckt. Dess raka motstats är Taipei, huvudstaden, som trots sin gråa fasad är en mycket levande och intressant storstad i såväl kulturella som i festliga avseenden. Här finns det berömda National Palace Museum med utställningar om kinesisk konst, kalligrafi och historia vilket är väl värt ett besök. Det finns också lämningar från diktaturtiden som tog slut när Taiwan blev demokratiskt 1991, dessa enorma (nästan vulgära) byggnader får en verkligen att känna sig liten, vilket så klart är målet med dess konstruktion.

National Theatre (t.v.) och national concert hall (t.h.), Taipei

Sedan har vi alla nattklubbar; några är stora och trånga och spelar hård techno och r'n'b, andra placerade högt upp i höghus med grym utsikt över staden och spelar skön drum'n'base. Den outtröttliga kan sedan leta sig vidare till nattklubben som öppnar när de andra stänger; här är det drag från 4 till 8 på morgonen.

Under 1400-talet kom de första kineserna från fastlandet hit, befolkning här såväl som kultur, kök och levnadssätt är kinesisk på klassiskt maner. Det officiella språket är mandarin, den största dialekten av kinesiska och det språk som i Sverige vanligen avses när man pratar om kinesiska. Det finns även aboriginer på ön, de kallas för Hakka-folket eller Hakkaianer men är fåtaliga. Att Taiwan ockuperats av Japan i ca 50 år har också satt sina kulturella spår, bland alla kinesiska och taiwanesiska kök hittar man gott om sushi-restauranger och teppanyaki-hak. Överlag ska sägas att det finns väldigt mycket god och billig mat här; japansk mat är en aning dyrare än kinesisk mat men det går fortfarande att hitta guldkorn där en rejäl måltid med huvudrätt, soppa, supergod fiskpanett och te kostar ungefär 25 svenska kronor. Mat i skolmatsalen kostar ungefär 15 kronor. Folket här är vänligt och hjälpsamt. Ser man vilsen och borttappad ut kommer det ofta fram folk och frågar om man behöver hjälp, har man tur pratar de även engelska. Inte heller behöver man oroa sig för att bli lurad eftersom det är fasta priser på nästan allt och köpsläende är något som sällan förekommer.

I Sverige är Taiwan känt för sin tillverkning av plastartiklar som går sönder efter två veckor, "Made in Taiwan" signalerar sällan för kvalitet. Här tänker man inte på det så mycket, den lokala produktionen är självklart billig och kan man leva med avsaknaden av märken så kan man hitta riktiga fynd. Vad som dock är slående är "teknik-hypen", här finns trevånings varuhus fyllda med mp3-spelare, digital kameror och laptops, det hela är överdrivet och en smula hetsigt; jag skulle tro

att jag sett åtminstone 300 olika 128MB's mp3-spelare, jag som tyckte att den svenska marknaden var mättad med sina 10 olika varianter. I Taipei finns det också en gata varvid ett 20-tal butiker är utplacerade och som enbart säljer kamerautrustning, den intresserade eller köpsugna kan spendera bra med tid här; kika, klämma och jämföra alla dessa maskiner.

Tsing Hua University

Själva studerandet här skiljer sig inte så mycket från hemma; lärarna håller hög kvalitet i sin undervisning och examinering sker genom tentor och projektarbeten, en liten skillnad är att närvaro och delaktighet under lektionerna reflekteras i betyget. Universitetet, Tsing Hua University, är ett av landets främsta universitet, framförallt inom computer science och electrical engineering som är mycket välkända och respekterade utbildningar här i landet. Bredvid universitetet ligger Hsinchu Science-based Industrial Park som är ett av Taiwans viktigaste tillverknings-, forsknings- och utvecklingscenter för "high-tech" produkter. Faktum är att det nära samarbete mellan detta center och de två universiteterna i staden är en viktig anledning till Taiwans explosiva utveckling de senaste årtiondena. (Det andra universitetet heter Chao Tung University och har utbytesprogram med Chalmers i Göteborg).

Tyvärr är det lite problematiskt att hitta kurser på engelska. Det här är andra året universitetet haft studenter från andra länder så en viss avsaknad av rutiner är ibland kännbar. Det ska dock sägas att universitetet anstränger sig för att göra det bättre för utländska studenter, dessutom finns det en stor efterfrågan från lokala studenter att lära sig engelska bättre. Jag är därför övertygad om att kursutbudet inom kort kommer att bli bättre. För min egen del resulterade detta i att jag har studerat ett antal ämnen som jag inte skulle studerat hemma och med kurser från universitetets IMBA-program, kinesiska och spanska i bagaget är jag långt ifrån besviken.

En smula värre är det med boendet; i ett rum på ca 17 kvm bor man två studenter med nöd inredning och väggar som skulle må bra av en omgång färg. Det är lite för spartanskt men det har faktiskt fungerat långt bättre än förväntat. Man saknar ju ibland lyxen från Sverige men det går att anpassa sig ganska lätt och som kompensation kostar detta boende mindre än 2000 kronor, per halvår. CSN räcker därför, till skillnad från hemma, ganska långt här och om man inte villar bort sig för mycket i teknikdjungeln bland kameror, usb-drivna kaffevärmare, laptops och mobiltelefoner så har man råd att resa runt ganska mycket; själv har jag hittills nått Singapore, Australien och Malaysia.

Jag rekommenderar utan vidare vem som helst att åka hit för ett utbytesår eller på semester.

Omställningen från västerländsk till kinesisk omgivning bjuder ovillkorligen på kulturkrockar och missförstånd, inte minst på grund av språkliga hinder. Är man dock öppen som människa finner man oftast dessa komplikationer som roliga inslag i vardagen.

Vidare är språket en riktig och rolig(!) utmaning och trots att utbytesprogram bara funnits här en kort tid har studenter från runtom hela världen hittat hit; alla världsdelar och alla större språk finns representerade som ursprung och modersmål. Denna kulturella mix är ett sant nöje att ta del av och vill man så finns det möjligheter att lära sig japanska, spanska, franska och tyska.

Mopeder används flitigt och inte alltför sällan för att transportera hela familjen.

Lite kuriosa

- Taiwan är till ytan mindre än en tolfedel så stort som Sverige. Trots detta bor här runt 23 miljoner människor vilket gör Taiwan till ett av de mest tätbefolkade landet i världen.
- Det finns gott om bilar här men vad som är slående är antalet mopeder, Taiwan har nämligen flest mopeder/invånare i världen.
- Världens f.n. högsta byggnad invigdes i Taipei nyårsafton 04/05. Med sina 101 våningar och 509 meter är "Taipei 101" inte mindre än 57 meter högre än Petronas Towers i Kuala Lumpur.

Ebbe Strandell
Hsinchu, Taiwan, 2005-04-13